

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 19.

V Ljubljani v soboto, 24. januvarija 1885.

Tečaj II.

Kje je rešitelj tej deželi?

Kadar pa se bolniku slabo godi, kadar se pokazuje bolezen v vsej svoji grozovitosti, moči, tedaj pošiljajo se na razne kraje seli k zdravnikom, če se morda vendar kje še najde lek, kateri bi dal odrevenelim udom nekoliko moči.

Turčiji se mora slabo goditi, bolezen njena mora biti huda; poslali so poslanca k najboljšim evropskim zdravnikom, da išče pri njih sveta in dobi morda krepilni lek.

Pred nekaterimi dnevi podal se je na pot pravosodni turški minister Hassan Fehmi paša, obiskati hoče razne dvore ter tam povpraševati, če se morda najde kje lek, s katerim bi se moglo pomagati oslabelem udom Sultanovega gospodstva. Zdaj se bavi Hassan Fehmi paša v Londonu ter skuša tam z vso svojo zgovornostjo pridobiti angleško vladu, da bi se sporazumela s Turčijo o egiptovskem vprašanju. Nu, in Sultan je pohleven, dobra duša, njegove terjatve in zahteve niso Bog si vedi kako trde, on za zdaj ne zahteva, naj Angleži takoj zapustijo Egipet, njegova pohlevna želja je le, naj bi se njemu dovolilo angleško posadko pokrepiti s turskimi bojevniki. In še drugo pohlevno željo ima bolni mož; zdanji kedive mu ni prav po volji, malo bi ga rad „krenil“, rad bi videl, da bi se zdanjemu kedivu, kateri se tako nečuvno malo briga za avtoriteto kalifata, da bi se temu oblastnežu spodnesel stol in da bi se na ta stol posadil Sultanu bolj prijazen in udan princ. To so gotovo silno pohlevne želje! Nu, in Angleži so navzlic kramarskemu svojemu mišljenju vender le dobri tujcem nasproti; prijazno bodo vzprejeli Sultanovega diplomatskega poslanika, a z vso spoštljivostjo mu bodo s trgovsko natančnostjo zatrjevali, da bi bil potne troške lahko prihranil, ker Angleški pač nikdar ne bi palona um, da bi se s Turčijo razgovarjala o Egiptu in bi spisavala drugim boleznim

Listek.

Nineta Pomponova.

(Slika iz pariškega življenja.)

„Gospica, blagovolite potisniti klobuk se nekoliko bolj na oči, cvetke se morajo na ugodnejšem mestu pritrditi — hm, tako, vidite! — Ko bi le ti nesrečni lasni kodrečki počelu ne viseli, ti vse pokvariijo, ker nikdar ne obstanejo na svojem mestu in se vedno zdrznujejo k višku; še malo pomade na lica in nekoliko poudre de Riz na kožo — to stvari obraz interesanten. Tako — gospica Nineta, zdaj menim, da se lahko brez skrbi pokažete v najboljši družbi! Ne da bi vam delal komplimente, a v istini niste napačna — se poklanjam!“ In Nineta je naredila pravičen poklon pred ogledalom, glasno se smejaše lastnim tem besedam. Nineta Pomponova je bila namreč čisto sama v svojem prijaznem stanovanju, v katerega je popoldansko solnce pošiljalo zlate svoje žarke — čisto sama, a kljub temu je vedno govorila in se smejala. Če ni blebetala, ni mogla živeti in kadar ni bilo nikogar pri nji, kratkočasila se je s svojim jezikom; dostikrat se je ujezila nad lastno osebo in se

Sultanovim recept. V Parizu, v Berolinu in na Dunaji vzprejeli bodo turškega poslanika gotovo tudi z vso spoštljivostjo in prijaznostjo, a dali mu bodo enak odgovor, in tako se bode moral vrniti k bolnemu svojemu gospodarju nazaj ter mu sporočiti, da se svojeglavna Evropa dandanes sila malo briga za turške želje in zahteve, da se preklicano malo ozira na turške politične svete. To bode malo prijetno poročilo!

In zakaj je neki izgubila Turčija vse spoštovanje in veljavo v Evropi, kaj je neki vzrok, da je zdaj skoro po polnem osamljena? Kaj je vzrok? Gotovo napačna, zgrešena nje politika, katera si nikdar ni umela pridobiti prijateljev, a še menj umela prijatelje si ohraniti. In tako se ruši dan za dnem kamen za kamenom od velikega, a starega turškega poslopja; turška država vidno propada. In korak za korakom lahko zasledujemo to propadanje.

Hiter propad pričel se je v letu 1876, ko je Turčija izgubila mnogo ozemlja. Če ne jemljemo v poštev Bosne in Hercegovine, Egipta in Cipra, izgubila je Turčija od leta 1876 gospodstvo nad obema Bolgarskima, zraven pa se jej odtrgal še velik kos zemlje ter se priklupil Črni Gori in Grški. Nihče ne more trditi, da je bil umrši minister za vnanje zadeve, baron Haymerle, sovražnik Turčije; a ko mu je nekoč nekov zagovornik Turčije z žalujočim glasom tožil, da je bila Turčija v slednjem času primorana odstopiti drugim državam mnogo ozemlja, dejal je: „Pri vsem tem pa vendar ne smemo pozabiti, da se je vsak štirjašk palec zemlje, katera se je odvzela Turčiji, pridobil za civilizacijo.“ In vse te izgube bi se bile dale popraviti, Turčija bi bila lahko še opomogla, če bi bila imela zmožnost, moč za to. A nima je.

Turčiji manjka vsega, česar je treba dobro urejeni državi, državnikov in gmotnih sredstev. Pred vsem pa so njene blagajnice vedno

kregala: „To je pa vendar preveč, ta nezumni nered po sobi; človek bi mislil, da je Turek prilomastil k vam, gospica!“ Nineta Pomponova je imela navado, da je samo sebe vikala. Izvzemši to malo žlobudravo slabost pa je bila Nineta najpridnejše in najveselejše dete, kar se jih je kedaj sukalo po boulevardih. Izdelovala je cvetke in je bila najljubeznivša delavka izmed vseh svojih tovaršic v Rue Saint Denis, Rue Grenéta in kakor se še imenujejo one ulice, v katerih prodajajo cvetke in kjer je ves dan čuti veselo govoričenje in zaljubljeno petje — dokler se ne približa mesec avgust in ne pripelje seboj takozvane „mrtve sêzone“, ki zamori za nekaj časa vse to veselo življenje in pripelje seboj dolgčas, neskončni dolgčas.

Ah, ta mrtva sezona — kako neprijetna beseda — je bila čez dolgih osem dni Nineto zopet jedenkrat spravila na ulice. Cvetlične delavnice so stale brez posla in spretni prste mlade deklice bili so obsojeni k večmesečnemu počitku. In vendar so znali tako umetno sukati žico in iz svile in satina delati tako krasne rože in vsakovrstne druge cvetke!

Sedaj, ko čitatelj pozna materialne razmere Ninete Pomponove, si dovoljujemo zapisati še nekaj novih podatkov o nji. Starost:

prazne. Odkar so turški paše napravili prvo evropsko posojilo ter so našli okus na evropskih zlatih, kupičili so posojilo na posojilo, dolg na dolg ter zastavljali, kar so imeli, dokler niso zastavili slednje stvari ter tako po polnem svoj kredit porabili. Slednje posojilo, katero so dobili s pomočjo grofa Beusta, bilo je na gradenje orientalskih železnic — to so bile turške srečke. In dandanes je vsakdo izredno srečen, če ne hrani turških srečk! V slednjem času je bila Porta sicer tako srečna, da je za nujne dnevne potrebe, na primer za plačevanje vojakom, kateri so se inace hoteli upreti, dobila tekoče posojilo, a prepad med dohodki in troški se vedno bolj razširja, in ko se pokaže kmalu kaka izredna potreba, vzemimo, da nastane vstaja v Siriji ali Arabiji, primorana bode Turčija, svoje zastavljene dohodke rekvirirati a še tedaj bode izpostavljena velikim nevarnostim. Zdanja doba v Turčiji je posebno po tem karakteristična, da hoče vsak evropsk vpliv odstraniti ter hoče zopet uvesti ono dobo, ko so govorili prvo besedo pri Sultanu skopljenci in zvezdarji. Prej je bilo veliko število državnikov kristijanov. Zdaj jih ni več. Zdaj imajo Azijci prednost pred Evropei in Turčini pred kristijani. Pred vsem je to izključenje naperjeno proti ne-Turčinom, a v drugi vrsti tudi proti tujcem. Ker pa je ves blagostan države, trgovina in vsa podjetja v tujih, osebito kristijanskih rokah, ni čuda, da vse peša. Javna in plodonosna dela se ne izvršujejo.

V Macedoniji in v Mali Aziji je mnogo rovišč; rodovitne, dobro obljudene pokrajine ležijo ter čakajo, da se bodo zgradile železnice ter da se povzdigne promet; po vodah bi se lahko razširila cvetoča trgovina. Vse miruje! Če pa se oglasio podjetniki, kateri hoté poslati delavce v rovišča, kateri hoté graditi železnice ter spustiti po vodah ladje, se jim navadno odreka dovoljenje. Naj še

Devetnajst let in tri mesece; postava: krepka in pikantna; lasje: kostanjevi; oči: modre in poredne; nos: nekoliko privihan; usta: mala in rudeča ko črešnje, skoro nikdar zaprta; posebna znamenja: črna pičica za desnim rožnatim ušescem in uže poprej omenjeni neubogljivi lasni kodreci na čelu.

Vsako leto je napravljala Nineta trdni sklep, da pojde v teku svojih neprostopoljnih počitnic obiskat staro dojnico na deželi — a vsako leto ostalo je pri sklepu; hodila je rajše na sprehode v Champs Elysées, kjer se ne nahaja toliko starih dojnic kakor mladih zalih fantov in gospodičev. Sploh pa so imeli ti sprehodi jako nedolžno barvo. Zlate čednostne rože sicer nočemo zahtevati za svojo Nineto, vendar moramo očitno izjaviti, da se mala cvetličarica preživi pošteno z delom svojih rok in da ima samo jednega dobrega prijatelja, mladega arhitekta z imenom René, čegar lase ima v zlatem medaljonu na prsih. Slika njegova visi v njenem malem stanovanju, uže nekoliko obledela in onesnažena od nadležnih muh; po leti pa napravi s svojim Renéjem vsako nedeljo kak izlet v obližje. Ah, Nineta tako rada grize s svojimi zobčki kak „lapin à la gibolette“ in silno radostno posrka par glažekov dobrega nedeljskega vina.

omenim, kako se je pred kratkim izrazil turšk državnik o tem: „Zakaj naj bi na našem ozemlju zidali železnice ali jih zidati dopuščali? Dokler smo jezdarili na naših veljodih in konjih bili smo močni in bali so se nas vsi. Če bi teh gjavrskih iznajdb nikdar ne bili pustili v deželo, vedno bi bili še močni. Zakaj naj bi tujcem dali sredstva, da se na naše troške obogatijo?“ To je stališče, s katerega se v Turčiji presoja in rešujejo vprašanja o reformah in o napredku. Po tem je pač jasno, če uprava povsodi pada, da se propad vedno vidnejše pokazuje ter da tudi najiskrenjši prijatelji in zagovorniki Turčije uže zgubljajo nadejo, da bi se mogel izvršiti preporod, da bi se mogla rešiti Turčija pogina. V očigled takim razmeram zastoj je zdihovanje in klicanje na pomoč: „Kje je rešitelj tej deželi?“

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

V budgetnem odseku državnega zbora opozarjal je poslanec dr. vitez Tonkli na nedostatke pri sodnijskih poslopih v Trstu in v Gorici ter je prosil pomoči. Vladni zastopnik, sekcijski načelnik Sacken, je izjavil, da se gledé Trsta vršijo pogajanja o sezidanju novega sodnega poslopja, gledé Gorice pa se bodo ukrenili tudi potrebni koraki.

Politično društvo „Edinost“ v Trstu imelo bode dné 1. februarija zbor, pri katerem se bode sestavil volilni odbor za prihodnje državnozbornske in mestne volitve.

Tuje dežele.

Nemški državni zbor dovolil je z veliko večino po daljši debati svoto 150 000 mark za raziskavanje Afrike.

Iz Rima se poroča, da se bode kmalu odposlala druga italijanska ekspedicija. To pač kaže, da hoče Italija na Rudečem morji izvesti precej obširno delo. Po poročilih „Tribune“ se bode odposlalo 10 000 mož pehote z vsemi za vojsko potrebnimi pripravami, kateri morajo biti v desetih dnevih pripravljeni, da odidejo v dveh oddelkih po 5000 mož, da se udeležijo vojne v gorenjem Egiptu. To je nekako čudno se glaseča vèst.

Španjski kralj vrnil se je s svojega potovanja po deželi, kjer je obiskaval po potresu hudo ponesrečene kraje. Pri vrnitvi čakala ga je obila množica prebivalstva ter ga navdušeno pozdravljala.

Angleški listi obširno govorijo o Johna Brighta spisu, v katerem se ozira na postavo-davno delovanje liberalne stranke v slednjih petdesetih letih. To blagonsno delovanje je, kakor poudarja Bright, politična svoboda An-

gleške, istinito zastopstvo ljudstva, emancipacija industrije in odprava mnogih skandalov in zločinov, kateri so se dogajali v prejšnji dobi. Vender še zdaj ni dosti, izvesti se mora še marsikatera reforma, pred vsem se morajo reformirati zemljiški zakoni ali se deloma odpraviti, ker so se do zdaj le varovale zemljiške skupine velikih družin.

Perzijski šah namerava poslati ekspedicijo 2000 mož proti Jomut-Turkmenom v Asterabad, da si z orožjem pridobi priznanje njegove vrhovne oblasti. Iz Teherana pa se poroča, da je Ruska proti tem korakom od strani Perzije vložila svoj ugovor.

Razne vesti.

— (Koliko je odvetnikov?) Ravno kar izdalo je pravosodno ministerstvo izkaz o številu odvetnikov v Avstriji. Po tem izkazu je v vseh kronovinah 2560 advokatov; največ jih je na Dolenje-Avstrijskem, namreč 732, a v Česki, da si je po prebivalstvu in obsegu dvakrat toliko, je samo 616 advokatov, dalje v Moravski 206, v Šleziji 53, na Gorenje-Avstrijskem 80, na Solnograškem 19, v Štajerski 148, v Koroški 29, na Kranjskem 22, na Tirolskem 137, Predarel-skem 13, v Primorji 112, v Galiciji 296, v Bukovini 41 in v Istri 56 advokatov. V nekaterih krajih, po mestih je preveč advokatov, zunaj po deželi pa, celo v takih mestih, kjer so okrajne sodnije, ni nobenega odvetnika. Tako je mnogo okrajnih sodnij brez advokatov, tako je na pr. v Koroški izmed 28 okraj. sodnij brez advokata 19, in v Kranjski izmed 29 okrajnih sodnij je 24 okrajnih sodnij brez advokata.

— (Nemški cesar je obolel,) kakor je znano. Vleči se je moral vsled prehlajenja v posteljo in napal ga je hud nahod. To prehlajenje si je nakopal pri cerkvenem obredu po umrlem princu Avgustu Württemberskem. Cesar se je namreč udeležil obreda kar v navadni uniformi brez plašča, sicer pa je stal tudi blizu vrat, kjer ga vedno prepihaval veter. Sicer pa ni nevarnosti, vender so zdravniki gledé na bolnikovo visoko starost svetovali, da treba uporabiti vso previdnost.

— (Pogreb kineškega princa.) Sredi novembra umrl je v Pekingu en bratranec cesarja Quang-su, princ San-fu. Pogreb bil je zelo sijajen in je trajal celo uro. Najprej prišlo je 36 v zeleno suknjo ogrnenih sužnjev, ki so nosili velikan-sko kletko (podobo dušine ječe), na koji je na visokem drogu vihrala cesarska zastava. Za temi uvrstilo se je sto rudeče oblečeni sužnjev z lesenimi deskami, na kojih so stali napisani naslovi, dostojanstva in čednosti umrlega. Za temi sledilo je dvajset lovcev z 240 lovskimi psi ranjcega, potem njegove kamele, mule, konji, nosilnice in potem njegov voz, kojega je mula vlekla. Na to prišli so njegovi sluge, evnuhi, 32 duhovnikov

opravljajočih mrtvaške molitve z godbo in potem krsto, koja je nosilo 80 ljudi. Pokrita je bila s svilnatim prtom. Za krsto sledilo je šest praznih voz cesarjevih in za temi zopet princ in drugi dostojanstveniki. Orožje, vozovi, šotori, obleka, nosilnice in druge stvari princove sežgale so se na njegovem grobu.

Domače stvari.

„Slovan“ contra „Ljubljanski List“.

Neposredno pred svojim odhodom, tako rekoč na pragu svoje domovine izvojeval je bivši urednik našega lista, g. prof. Šuklje, zadnjo juridično borbo proti radikalnemu tedniku „Slovanu“. Včeraj namreč se je vršila prizivna obravnava proti razsodbi prve instance pred tukajšnjim deželnim sodiščem. Jdnake obravnave so pač *unicum*, na katerega sme ponosna biti gospóda iz „Slovanovega“ tabora in sloveči njen „kronjurist“. Povsod drugod vsaj novinar skrbno varuje svobodo tiska, in le v največji sili, če nobeno drugo sredstvo več ne pomaga, iskal si bode zadostnja pri kompetentnem sodniku, to je pred porotniki. Da se zateče k mestni delegirani sodnji, da toži na podlagi paragrafa, kateri protivniku niti ne dovoljuje, nastopiti dokaz resnice, to je čisto osamljena, izredno redka prikazen, in kolikor nam znano, je dunajski „Junger Kikeriki“ v tem oziru jedini tekmeč glasilu naših skrajnih levčarjev. Neskaljeno jim bode nedolžno to veselje! Pač so prijatelji in somišljeniki vprašali prof. Šukljeja, ali ne bode tožil po „Slovanovem“ iz-gledu zaradi odurnih psov, s kojimi ga je mojster „Slovan“ v svoji potratnosti tako bogato obdaroval še v svoji zadnji številki. Toda, niti sanjalo se mu ni o tem! Zaničljivo preziranje, to je najboljši odgovor na podle pojave podlih pisunov!

Obravnava sama na sebi bila je zanimiva v marsikaterem oziru. Nikakor ne zaradi izida, kajti slehernemu nepristransko mislečemu moralo je biti po vsem jasno, da je obtožba po polnem neutemeljena, ničeva. Ali pri obravnavi se je jasno dokazalo, da je zastopnik tožiteljev, dr. Tavcar, pred sodnikom prve instance se vedoma posluževal neke nedostojne zvijače ter vedoma govoril neresnico. Z zarezimi besedami stigmatizoval je zatoženec nevredno postopanje zagovornika protivne stranke, in mi vsaj ne bi hoteli za noben denar ne tčati v koži novopečenega slovenskega tribuna, kateri je pred sod-nijo moral požirati tako grenke resnice. Gospóda je baje preveč navajena, begati ubogo, nevedno množico; mislili so si, morda se nam enkrat z našimi zvijačami posreči tudi *in foro*, pri državni sodnji, „krvavi rihti“. Spodletelo jim je, prvotna razsodba je ovržena, zatoženi profesor po polnem opravičen, njih kolovodji pa madež utišnen, katerega mu ne izpere nobena ploha. In to je ista

ko pa pride večer, vsesti se mora parkrat v karusél, drugače ni nedelja bila srečno končana. Potem se peljeta v Pariz nazaj na malem parniku reke Seine; ta vožnja je tudi vselej jako prijetna — na krovu ladije sloni Nineta na prsih svojega prijatelja in gleda sedaj v svitile zvezde, sedaj v Renéjeve črne oči. Ko pa prideta pod kak most, vkradeta si jeden drugemu skriven poljub, kar ni nič hudobnega. Kako je tudi mogoče drugače, ko se človek pelje v nedeljo zvečer domov pod temnimi mostovi pariške reke! — Tista mrzla krasotica, kateri vest nobenega tacega greha ne očita, naj zažene prva kamen na naš parček!

Letos pa je moral René odpotovati v Normandijo, da napravi nekaj potrebnih studij. Ker vender ni misliti, da bi Nineto na svojih izletih nosil tako seboj, kakor solnčnik in mapo, in bi lepi otrok pač tudi ne bil pospeševal natančnega risanja temeljnih črtežev — za to je morala Nineta ostati v Parizu. Na kolodvoru sta jemala slovo. Deklica je jokala, da bi se je bil kamen usmilil. Premočila je dva robca s svojimi solzami in v goli obupnosti popila je tri glažke sladkega likerja, da bi grenkost ločitve nekoliko vsaj premagala. Vsak dan je pisala svojemu Renéju v

Normandijo pisma, v katere je zlivala svojo neskončno ljubezen, mnogobrojne ortografične pomote in — packe! Vsak list se je pričenal z naslovom: „Moj sladki, moljeni René!“ in se redno končal z besedami: „Milijon „puskov“ od tvoje Ninete.“

Da bi se nekoliko razvedrila, hodila je Nineta pridno na sprehode; čemu bi ji pa tudi bila letenska crème-toileta z granatnimi obšitki, izrezani črevljički, modre nogovice in švedske rokavice z osmimi, da, z osmimi gum-bami?! — Danes se je Nineta posebno nališpala, v „veliko galo vrgla“, kakor je sama sebi dejala. Tanek zlat bracelet nataknila je na svoje polne in mehke roke; opasala je velikansko pahljačo, na kateri so bile umetne stvari naslikane: star, napudran gospod peljal je s ceremonijalnim smehljanjem nališpano damo z ogromno krinolino doli po stopnjicah neke terase — „Ludevik XIV. in Pompadour“, kakor je vedno zatrjevala Nineta, čeravno ji je René tolikrat brezuspešno ugovarjal in pravil, da to ni mogoče.

Če je Nineta danes tako skrbno gledala na svojo toileto, zgodilo se je to zaradi — no, med nami povedano — zaradi tega, ker je imela rendezvous! Pa Bog ne daj, da bi bila hotela svojega Renéja prevariti, Bog obvaruj!

Ravno danes mu je bila zopet pisala več nego štiri strani in naredila nenavadno število pack. Nineta si je mislila, saj vender nisem karmelitarica, in če mlad huzarski častnik, ki ji je nedavno tako vitežki pobral zgubljeno rutico, spoštljivo prosi za dovoljenje, z gospico se seznaniti in jo peljati v gledališče, od tam pa na dobro večerjo — potem človek uže sme sprejeti tako ponudbo; če pa le-ta pride tudi od mladega častnika s tako krasnimi črnimi brkami in tako glasnimi ostrogami, no, potem se pač ne bode Nineta smela braniti!

„Moj Bog, saj ura uže pet bije“, zaklicala je deklica, ko je čula udarce z bližnjega stolpa, „sedaj je pa res skrajni čas, da grem od doma.“ Zasukala se je še jedenkrat kakor vrtalka pred gledalom, z ročico vrgla nežen poljub obledelemu Renéju v okvir, potem pa jo je vbrisala jako urno čez pet stopnjic doli na ulice. Na cesti je tako hitela, da se niti jedenkrat ni ozrla v neštevilna steklena okna pred prodajalnicami in da je vsa mokra dospela do kraja, kjer je imela rendezvous. „Uf“, dejala je Nineta, prišedša tja, „to se pravi leteti, kakor krogla puškina. V marsikakega šetalca sem se zaletela in ga skoro preobrnila. Pa so sami vzrok. Mladim dekletam bi se morali ogibati. Kje pa je moj go-

koterija, katera hrupno zahteva, naj se njej izroči politično vodstvo! Taki nedostojni elementi prilasté si pravico, voditelji postati poštemu slovenskemu narodu, da, celó identifikujejo se z narodom ter izrodke svoje bolne domisljije svetu usiljujejo kot pristne izjave narodnega mnjenja! Kedar pač jih dohiti zaslužena usoda?!

Sodišču je predsedoval g. dež. sod. predsednik Kapretz, votanti so bili gg. svetovalci pl. Zhuber, Ribič in baron Rechbach. Prof. Šuklje se je sam zagovarjal, privatnima tožiteljema Iv. Hribarju in Ant. Trstenjaku bil je zastopnik dr. Ivan Tavčar. Predmet obravnave je bila ralsodba mestne deleg. sodnije, katera je svoje dni urednika „Ljublj. lista“ zaradi zgodovinskega citata, kojega je rabil v polemiki proti „Slovanu“, obsodila po § 496. na 10 gld. glóbe. Prof. Šuklje je takoj objavil priziv ter ga je utemeljeval takó-le:

Visoko sodišče, proti ralsodbi prve instance uložil sem priziv iz dvojnega razloga; dozdeva se mi namreč, da je neutemeljena v objektivnem, veliko manj pa še v subjektivnem oziru.

Kar se objektivne krivde tiče, je sodnik očitno prezrl velikanski razloček, obstoječ med lastnim izrekom in tujim citatom. Lastni izrek gre po nim izrekom na rovaš onega, ki ga je izustil, le njega zadeva vsa odgovornost. Drugače pri citatu. Le-ta se nikdar ne dá do celega imputirati onemu, ki ga navaja. Nikdar se ne sme jemati *ad literam*, po besedi. Po vseh stilističnih zakonih zadostuje neka, če prav le površna podobnost med citatom in dotičnim objektom, in svobodno slehernemu, v besedi ali v pisavi poslužiti se tujega izreka. Nekoliko vrgledov bode razjasnilo mojo trditev. Kolikokrat se citira Horacijev izrek: *Nonum prematur in annum*, a nihče ga ne bode tolmačil po besedah, nihče ne bode zahteval od pisatelja, naj devet dolgih let vrti in suče svoj rokopis, predno ga izroči javnosti. Ali vzemimo na pr. nedolžni nemški pregovor: *Im Hause des Gehängten soll man nicht vom Stricke reden*. Z njim hočemo le naglašati, da ne gre spominati koga na neljub mu dogodek; kedo pač bi iskal s takim citatom očitjanje, da je v istini kedo iz iste hiše, iz iste rodbine smrt storil na vešalih ali da mu proti zaslužena taka kazen?! In če se pisatelj, ki je dognal kako epizodo, zopet vrača k prvotnemu predmetu, služi mu časi v prehod znani francoski citat: *Revenons à nos montons* — Vrnimo se k svojim „koštrunom!“ Recimo tedaj, da bi bil zopet zapleten v kako polemiko z dr. Tavčarjem ter da bi se slučajno poslužil te francoske prislovice. Dr. Tavčar je pač silno rahločuten, toda če bi po svoji stari navadi... (dr. Tavčar: Jaz sem tú le zastopnik privatne stranke, prosim, da se moja oseba pusti v miru!) Prof. Šuklje (nadaljuje): Dobro, recimo tedaj, da bi kdo drugi se zaradi tega zahteval k sodnji, vender se mu bode smejal ves svet, ako se tožba njegova glasi: „Primité mi protivnika, razžalil je mojo čast, pital me je z grdlim izrazom, s psovko koštrunom!“

Citat tedaj se mora soditi drugače nego lastni izrek. In ker sem se v danem slučaju le posluževal citata, zaradi tega odločno ugovarjam, da sem z njim zakrivil prestopok, označen v § 496. kaz. zak.

Toda še bolj se moram čuditi ralsodbi mestne delegirane sodnije, če se oziram na subjektivno krivdo. Iz tekstacije dotičnega § 496. se vender razvidi, da se v njem le govori o neki gotovo označeni, jasno zaznamovani osebi, *von einer bestimmten Person*, bodisi, da se je imenovala z imenom, bodisi, da je karakterizovana na tak način, da mora vsakdo, kateremu so razmere sploh znane, prepričan biti: „Ta in nihče drugi ni začet po dotični psovki.“ Sedaj pa vprašam visoko sodišče, kje za Boga nahaja se v celem inkriminarem odstavku le jedna besedica, na kojoj bi privatna tožnika mogla upirati svojo trditev, da sem baš nanja bil mislil, ko sem navajal omenjeni zgodovinski citat z ominozno besedo: *Gesindel*?! Tedaj, gospodje sodniki, nihče ni imenovan, nihče ni direktno označen, nihče nima pravice, pritoževati se, torej je ralsodba prve instance tudi v tem oziru po polnem ničeva.

Ali zastopnik tožnikov si je pomagal z neko nedolžno zvijačo. Prebrskal je ves članek ter v njem v istini našel pridevek: „Finančni veleum ljubljanskega mestnega odbora.“ Sedaj je bil gotov s svojim dokazom, kajti po njegovi argumentaciji je „finančni veleum“ v našem mestnem zastopu jedino le zavarovalni agent Ivan Hribar, *ergo* meri tudi citat nanj, v citatu nahaja se psovka: *Gesindel*, tedaj je Hribar razžaljen in bivši urednik „Ljublj. lista“ je kriv prestopka po § 496.!

In vender je vse to umovanje čisto jalovo, skoz in skozi piškavo, kar bodem takoj dokazal. Pač bi najprej še nekoliko osmesil drzno trditev, da „finančni veleum“ ljubljanskega mestnega odbora nikdo drug biti ne more nego baš zavarovalni agent g. Hribar. Proti trditvi, da ima omenjeni gospod izključni monopol finančne véde v naši mestni dvorani, ugovarjati bi moralo pač vse mestno starešinstvo; zlasti načelnika finančnega odseka, preje g. dr. Mošè, sedaj g. Vaso Petričič, se bodeta težko strinjala s tem, za ostale mestne odbornike malo laskavim komplimentom. Toda tudi v tem slučaju, ako bi g. Hribarju v istini pristajal ta *epitheton ornans* in če biravno njega hotel zaznamovati s tem pridevkom, ne bi imel nobene prilike, tožno pot nastopiti proti „Ljublj. listu“.

Kajti članek: „Čestivreden novinar“ obstoji iz dveh strogo ločenih, po vsebini in vnanjosti ločenih odstavkov. V prvem odstavku, segajočem do končnih besed: „njegovega glasila“ polemizoval sem proti „Slovanu“, ki je z neistinitimi argumenti hotel pobijati uveden članek iz mojega peresa, kojega je bila prijavila praška „Politik“. V tem odstavku nahaja se izraz: „finančni veleum“; ali ta odstavek ni inkriminiran in tedaj tudi ne more biti substrat kazenske obravnave. V drugem odstavku pa, kateremu je do-

tični citat naravni zaključek, sem spodobno zaznamoval onega meni sicer osebno čisto neznanega pisuna, kateri je v „Slovanu“ perfidno poročal o drugi seji lanskega deželne zbor. Tú pa treba, da nekoliko razjasnim svoje stališče.

(Konec prihodnjič.)

— (Nj. veličanstvo cesarica) sprehajala se je v četrtek v Miramare po graščinskem parku: spremljale sta Nj. veličanstvo princezinja Aglaja Auerspergova in gospodičina pl. Majlathova; pozneje pa je šla tudi peš v Prosek, kjer je obiskala cerkev. V grad se je zopet vrnila ob 1. uri. Jedno uro potem peljala se je po morji proti Devinu. Ob 4. uri 25 minut se je vožnja prenehala. O nameravani vožnji v Pulj, oziroma v Reko še ni nič gotovega določeno. Možno je, da se bode Nj. veličanstvo cesarica peljala, če sploh misli tja iti, po morji, a je tudi možno, da rajši po železnici. Tudi še ni za gotovo določeno, če obišče Nj. veličanstvo žrebčarijo v Lipici.

— (Gosp. prof. Šuklje) otide, kakor čujemo, jutri popoldne ob 3. uri s poštnim vlakom na svoje novo mesto na Dunaj.

— (Slovensko predstvo) „Danes bomo tiči!“ (*Einen Jux will er sich machen*), burko s petjem v štirih dejanjih, po Nestroyi poslovenil Ivan Železnikar, priredi dramatično društvo jutri v nedeljo, 25. t. m. Uloge so, kakor izvemo izza kulis, jako srečno vročene; upati nam je tedaj zabavnega večera.

— (Katoliška družba) ima prihodnjo sredo, dné 28. t. m., ob 6. uri zvečer v svojih prostorih letni shod.

— (Hymen.) Dné 21. t. m. poročil se je v Kranji c. kr. gimn. profesor g. Josip Hubad z gospodičino Ivanko Pavšlarjevo.

— (Gosp. F. Stajer) je te dni kot novoimenovani notar za Metliko prisegel v Gradci ter se potem takoj podal na svoje mesto; istotako je iz Maribora tudi uže prišel na svoje novo mesto v Idrijo g. c. kr. notar Makso Koser.

— (Čitalnica v Šiški) priredi slavnostno besedo in ples v ponedeljek dné 2. februarija t. l. v spomin Valentina Vodnika v Koslerjevi pivnici. Spored: 1.) B. Ipavic: Overture „Tičnik“, svira vojaška godba c. kr. pešpolka baron Kuhn. 2.) Nedved: „Pozdrav“, možki zbor. 3.) Gregorič: „Kmetскеj koč“, deklamacija, gospica Košenina. 4.) Stegnar: „Naš mešani zbor“, mešani zbor. 5.) pl. Donizetti: Tercetti iz opere „Lucrezia Borgia“, svira vojaška godba. 6.) K. Mašek: „Kaj bi mi srce ogrelo“, možki zbor. 7.) J. Strauss: Potpourri „Prt kraljice“, svira vojaška godba. 8.) Hugo Sattner: „Opominj k petji“, mešani zbor. 9.) Titl: Serenada za flavto in rog, svira vojaška godba. 10.) „Krojač Fips“, burka s petjem v 1. dejanji; poslovenil D. Hostnik. Besedi sledi ples. — Začetek ob 7. uri zvečer. Ustopnina za čitalnične udeprosta; za neude 40 kr.

spod častnik? — In s pabljačo mahaje, da je nastal skoro vihar krog njene male osebe, gledala je na vse strani, kje je pričakovani. Zmenila sta se bila, da se bodeta počakala pod peristilom palače Royal, tam, kjer imajo umetniki svoj uhod v *Théâtre français*. Nineta je hodila gori in doli pod kolonado in mehanično čitala rumena gledališka naznanila; opazovala je delavca, ki je slonel ob stebri in silno skrbno basal svojo pipo, in konečno jela je zopet čitati. A kmalu je privihnila nasek — čakala ni rada in René jo je bil po polnem razvabil, kajti on je prišel vselej točno. Kakor bi imela živo srebro v sebi, tako je tekala gori in doli — kar zapazi staro ženščino, ki je čepela v nekem kotu na tleh pred pletenico z cvetkami. To je bila jedna izmed onih posušenih in velikih podob, katere nam slikata tako mojstersko Gavarni in Balzac. Cvetke na njenem naročji bile so podobne ostanku vegetacije, ki poganja med starim zidovjem in razvalinami. Sop sivih las visel je starki po čelu in jej dajal odurno podobo. Ostro je uprla svoje krvave oči v Nineto in pričela kričati: „He, lepa gospica, kupite od mene šopek, to Vam prinese srečo! Saj bode prišel, prišel, samo malo potrpljenja; se vé, mlada kri ne mara čakati, hi, hi, hi“ — in

starka jela se je hudobno in hripavo smejati. Nineta je plahoma obstala, in grozen čut se ji je polastil srca, ko je babura klepetala. „Saj bode prišel — nadaljevala je starka — pa bode tudi zopet šel; in potem pride drugi, tretji, četrti; iz jedne roke v drugo! Necega dné pokaže se pa prvi sivi las na glavi. Fej te bodi, s tako staro, obrabljeno osebo pa le proč! Nihče ne mara več zate, povsodi se te ogibljejo — surovosti namesto priseg ljubezni. Potem si pa išči kruha na stare dni. Roke so se odvadile dela. Zato se udiraš vedno globokeje, globokeje, doli do cestnega tlaka, do podkapa! Gospica, gospica, kupite cvetke, to Vam prinese srečo! Ko sem bila mlada, peli so dijaki pod mojim oknom: *Blonde, blonde, belle enfant!* in najlepše rože nosila sem na prsih. Tudi sedaj nosim še rože, pa tukaj — vrisčala je starka, z roko tleskaje po životu in po raztresenih cvetkah — mladost mi je zvenela, a rože moje so še sveže! Lepa gospica, kupite šopek!“ — In starka je s tresočima rokama zgrabila nekaj rož in jih ponudila deklici.

Nineta postala je blede kot zid. Neopisna, nezmerna tišina zašla ji je bila v dušo. Hitro se je obrnila in stekla proč, kolikor so jo le noge nosile. Brez sape do-

spela je v svoje stanovanje. Smrtno trudna se je zgrudila na tla in šepetala: „Ne, ne, nobenega družega, tretjega — jaz sem pač ostudno dekle, in kar sem hotela narediti, je grdo, grdo... René odpusti mi!“ Potok solz se ji je vtil po licu in proseče je dvignila roki kvišku proti Renéjevi podobi. Potem pa je skočila po konci, hitro slekla svojo lepo crème-obleko in jo jela — trgati na drobne kosce! Nekaj minut pozneje sedela je zopet pri mizi in pisala. Čestokrat pa je položila pero iz roke in se bridko zjokala. Pismo pa se je tako glasilo:

„Moj ljubi, moljeni René!

Jaz sem zelo nesrečna in samotna. Imela sem nesrečo s crème-obleko in sedaj ne morem iti več na sprehod v Champ Elysées! Hitro končaj svoje studije v Normandiji in pridi v naročje tvoje male, po tebi hrepeneče Ninete.

Postscriptum: Ne pozabi mi kaj lepega prinesti iz Normandije. Nineta.“

Zadnja solza vtrnila se je počasi po licu lepe pisalke, in kakor bi bilo pero tudi gignjeno do dna, padla je iz njega debela, črna pika na papir — karakteristični finale vsacega njenega pisma... Posl. A.

— (Zmrznili) bi bil kmalo, kakor se nam poroča iz radovljiskega okraja, Anton Primožič iz Lešenj. Žandarmerijska patrila dobila ga je 19. t. m. ob 9. uri zvečer blizu vasi Černivca na hrbtu v snegu ležečega. Bil je uže ves otrpnen in brez zavesti. Patrila ga je tako dolgo s snegom drgnila, da se je zopet zavedel, potem pa so ga v nek hlev v Černivec prenesli, kjer se je dalje zanj skrbelo.

— (Iz Postojine) so nam poroča, da so voljeni v odbor tamošnje kmetijske podružnice gospodje: dekan Hofstetter predsednikom; njemu namestnikom A. Lavrenčič; odbornikom dr. Jurij Sterbenec, M. Vičič, F. Gaspari in Špilar.

— (Obrtna razstava) priredi se letos najbrže meseca avgusta v Celovci. Trgovinsko ministerstvo je dovolilo 6000 gld. podpore. Z obrtno razstavo združena bude tudi razstava živine.

— („Ljudske knjižnice“) izšel je ravno kar uže drugi snopič, kateri prinaša poučno in kratkočasno povest „Zlata vas“; za slovensko ljudstvo poslovenil Fr. Malevašič. Cena snopiču je samo 6 kr. Dobiva se v tiskarni Leonovi v Mariboru.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Rim, 23. januarija. Telegrami iz Cunea, Ivreje in Suze poročajo o zopetnih nesrečah, provzročenih po plazovih; 18 trupel so uže izvlekli izpod snega. Iz Brossaska se poroča, da je bilo zasutih 8 oseb, a rešiti so mogli samo jedno. V Sparonu so izkopali 14, v Moaski 7 trupel izpod snega. V Frassinero so 11 trupel dobili izpod snega. Oblastva, vojaštvo, prebivalstvo, vse pomaga.

Pariz, 23. januarija. Guverner iz Cochinchine telegrafira iz Pnumpenh z dne 23. t. m.: Francoske čete so dne 21. t. m. iznenadile brata kralja s Kambodže, Siratha; izmed njegovih čet so jih pobile 20 mož, drugi so se razpršili ter pustili za seboj prtljago. Sirotha je baje ranjen.

Washington, 23. januarija. Odsek reprezentančne zbornice je predlagal, naj se vzprejme postavni načrt, kateri odreduje, da neamerikanski državljani ne mogó v Ameriki pridobiti si posestva.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 24. januarija.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	83.05
„ „ „ srebri	83.85
Zlata renta	106.25
5% avstr. renta	98.50
Delnice narodne banke	865.—
Kreditne delnice	300.80
London 10 lir sterling	123.55
20 frankov	9.77
Cekini c. kr.	5.79
100 drž. mark	60.35

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
23. jan.	7. zjutraj	741.84	— 8.2	jzpd. sl.	obl.	0.00
	2. pop.	740.08	— 2.0	svzh. sl.	js.	
	9. zvečer	740.68	— 7.8	„	obl.	

Franc Stajer

c. kr. notar

in

zagovornik v kazenskih stvareh

odpre

(12) 2—1

v torek dne 27. januarija 1885

svojo pisarno

v Metliki

v graščini viteza dr. J. Sawinschegga.

V našem založništvu je izišel na svetlo

drugi, pomnoženi natis:

Poezije S. Gregorčičeve.

Elegantno vezane in z zlatim obrezkom stanejo 2 gld.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica v Ljubljani.

Bock-, cesarsko in eksportno pivo

v steklenicah
priporoča

A. Mayerjeva

trgovina piva v steklenicah

v Ljubljani. (1) 51—4

Balzam zoper ozeblino

od dr. Marinellija

izdeluje G. Piccoli, lekarničar „pri angelji“, Ljubljana, Dunajska cesta.

Najboljše in najsigurnišče osvedočeno sredstvo zoper ozeblino. (109) 15—7

Steklenica s kopelšnim praskem 80 kr.

V založništvu našem je ravnokar izišla na svetlo knjiga:

Šaljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.

Nabral

Anton Brezovnik,
učitelj.

12 pol v 8°. Mehko vezana stane 60 kr.,
franko po pošti 65 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica v Ljubljani.

polovalec, iz Sirringa. — Hirsch, c. kr. podpolkovnik, iz Trsta.
Pri Južnem kolodvoru: Richmond, zasebnik, s so-
progo, iz Celovca. — Dr. Cleva, zasebnik, iz Dignane.

Umrlj so:

Dne 23. januarija. Blaž Hartmann, sin pošt. sluge, 2 l., Kurja Vas št. 16, brouchitis. — Kristijan Kuhelj, sin žel. sprevednika, 3 mes., Franciskanske ulice št. 16, ošpice.

Tuji.

Dne 22. januarija.
Pri Malič: Stenzel-Tokarsky, vseučiliščnik, iz Krakova. — Fischer, Gutfreund, Engel, Knopf, Wolf, Neumann in Kraus, trgovci, z Dunaja. — Zupan, zasebnik, z Reke. — Muley, zasebnik, iz Vrhnike.
Pri Stonu: Koelb, Oesterreicher in Kobler, trgovci, z Dunaja. — Gessner, gled. igralca, iz Gradca. — Arnautović in Dimic, trgovca, iz Bosne. — Kaindl, vrhnik.

Račune, nakladne liste, kuverte, vizitke, sploh vsakovrstne tiskovine izgotavlja v mični izvršbi in po nizkih cenah tiskarna Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani.

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

J. pl. Trnkoczy, lekar pri pri zlatem samorogu priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijacejske kapljice za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspen pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodcu, bitje sroa, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. — 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld. Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite Marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkoczy-ju. Razpošilja se le jeden tucat.

Schutzmarke.

Cvet zoper trganje

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križu ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine po polnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

izhoren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in plučne bolečine 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo

(8) 1

ribje

olje

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in begavne oteklino. 1 steklenica 60 kr., 1 velika 1 gold.

Salicilna ustna voda

najboljše za ohranjenje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kri čistilne kroglice

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v skatuljah a 21 kr.; jeden zavojs s 6. skatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavojs.

Naročila z dežele izvrše se tekoj v lekarni pri „Samorogu“

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.